

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING

(BRUGEL-BESLISSING-2020|209-146)

Betreffende de tariefsaldi gerapporteerd door de netbeheerder SIBELGA met betrekking tot het boekjaar 2019

Elektriciteit

Opgesteld op basis van artikel 9^{quinquies}, 20° van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en punt 5.2 van de beslissing 16 van BRUGEL van 1 september 2014 betreffende de tariefmethodologie elektriciteit

9 december 2020

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Wettelijke grondslag.....	3
1.2	Historiek van de procedure.....	4
2	Volledigheid van de ontvangen stukken.....	5
3	Overeenstemming van de gerapporteerde gegevens.....	6
3.1	Overeenstemming van de cijfergegevens met het investeringsplan.....	6
3.2	Overeenstemming van de cijfergegevens met het ODV-verslag.....	9
3.3	Aanpak van de ODV-kosten door BRUGEL.....	10
4	Controle van de saldi.....	10
4.1	Follow-up van de beslissing betreffende de ex post controle 2018.....	11
4.2	Verbonden ondernemingen of ondernemingen met een deelnemingsverhouding.....	11
4.3	Geleverde inspanningen op het vlak van kostenbeheersing.....	12
4.4	De controle op de toepassing van de evolutie van het totaal inkomen.....	12
4.5	Evolutieparameters van de RAB en van de berekening van het rendementpercentage van het gereguleerd actief.....	13
4.6	De controle van het redelijke karakter van de kosten.....	15
4.6.1	De door SIBELGA betaalde administratieve boetes.....	15
4.6.2	De schadevergoedingen voor afsluitingen.....	16
4.6.3	Technisch comité.....	17
4.6.4	Uitgaven voor projecten 2019.....	23
4.7	Algemene voorstelling van de gerapporteerde saldi.....	27
4.7.1	Voorstelling van de beheersbare saldi 2019.....	27
4.7.2	Voorstelling van de niet-beheersbare saldi 2019.....	28
5	Evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit.....	29
6	Bestemming van het tarieffonds.....	30
7	Beslissingen.....	32
8	Algemeen voorbehoud.....	33
9	Beroep.....	33
10	Bijlagen.....	34
10.1	Artikel 36 Statuten van Sibelga.....	34
10.2	Grafieken.....	35

I Inleiding

De regulatoire saldi worden bepaald als zijnde het vastgestelde verschil, voor elk van de jaren van de regulatoire periode, tussen enerzijds de geraamde kosten die zijn opgenomen in het goedgekeurde budget en de reële gerapporteerde kosten en anderzijds de geraamde inkomsten die zijn opgenomen in het goedgekeurde budget en de geregistreerde inkomsten.

Deze beslissing heeft betrekking op het boekjaar 2019.

I.1 Wettelijke grondslag

Artikel 9quinquies, 20° van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna de "elektriciteitsordonnantie") en artikel 10ter, 18° van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegensretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna de "gasordonnantie"), bepalen het volgende:

"[...] het positieve of negatieve saldo tussen de kosten (inclusief de vergoeding bepaald in 9°) en de ontvangsten die jaarlijks opgelopen en geboekt zijn door de distributienetbeheerder tijdens een regulatoire periode, wordt elk jaar door de distributienetbeheerder op transparante en niet-discriminerende wijze berekend. Dat jaarlijkse saldo wordt gecontroleerd en gevalideerd door BRUGEL dat bepaalt volgens welke modaliteiten het wordt afgetrokken van of toegevoegd aan de kosten ten laste van de afnemers, of toegewezen wordt aan het boekhoudkundig resultaat van de distributienetbeheerder".

Artikel 5.2 van beslissing 16 van BRUGEL van 1 september 2014 betreffende de tariefmethodologie elektriciteit (hierna "tariefmethodologie elektriciteit") en beslissing 17 van BRUGEL van 1 september 2014 betreffende de tariefmethodologie gas (hierna "tariefmethodologie gas") stelt ook:

"BRUGEL controleert jaarlijks, per type saldo, de door de distributienetbeheerder gerapporteerde saldi en hun onderdelen met betrekking tot het voorbije exploitatiejaar en valideert het bedrag."

Dit document beantwoordt aan de verplichtingen opgelegd door de bovenvermelde bepalingen voor de regulatoire saldi 2019.

1.2 Historiek van de procedure

- In overeenstemming met punt 7.2 van de tariefmethodologie elektriciteit en haar equivalent voor gas heeft SIBELGA (hierna de "distributienetbeheerder" of "DNB") op 13 maart 2020 de documenten van haar jaarverslag 2019 aan BRUGEL bezorgd.
- BRUGEL heeft op 16 april 2020, per mail met ontvangstbewijs, een geheel van vragen en aanvragen voor bijkomende informatie bezorgd. In deze mail werd ook de mogelijkheid van een regeling van de vastgelegde modaliteiten voor de ontvangst van de antwoorden geformuleerd.
- Op 25 mei 2020 heeft BRUGEL de verwachte antwoordelementen van SIBELGA ontvangen.
- Op 17 juni 2020 ontving BRUGEL informatie van SIBELGA over de openbare verlichting.
- Op 18 juni 2020 werd een virtuele vergadering gehouden met technische experts van SIBELGA en BRUGEL.
- Op 19 juni 2020 werd een nieuwe reeks vragen naar SIBELGA gestuurd.
- Op 17 juli 2020 ontving BRUGEL van SIBELGA de antwoorden op de vragen die op 19 juni werden verstuurd.
- Op 14 augustus 2020 ontving BRUGEL van SIBELGA een aantal verduidelijkingen met betrekking tot de eerder gestelde vragen.
- De raad van bestuur van BRUGEL heeft het ontwerp van deze beslissing op 16 september 2020 goedgekeurd. Dit werd op 25 september 2020 aan SIBELGA overgemaakt.
- Op 28 oktober 2020 ontmoette de raad van bestuur van BRUGEL de directie van SIBELGA tijdens een virtuele vergadering waarop het ontwerp van beslissing werd besproken.
- Op 4 november werden de elementen die tijdens de ontmoeting van 28 oktober besproken waren door BRUGEL aan SIBELGA gevraagd, die dezelfde dag geantwoord heeft.
- Op 9 december 2020 heeft de raad van bestuur van BRUGEL de definitieve beslissing goedgekeurd.

2 Volledigheid van de ontvangen stukken

Punt 7.2 van de tariefmethodologie vermeldt alle documenten, verslagen en gegevens die aan BRUGEL moeten worden bezorgd om de saldi te kunnen valideren.

Alle documenten, verslagen en gegevens werden aan BRUGEL bezorgd op elektronische drager en stemmen overeen met de voorschriften van de methodologie.

De ontvangen stukken zijn:

- De gegevens vereist door het in punt 7.1. van de methodologie gedefinieerde rapporteringsmodel, met inbegrip van:
  - De geconsolideerde jaarrekening van het boekjaar 2019;
  - De door de netbeheerder voor alle gereguleerde activiteiten vastgestelde verschillen, zowel met betrekking tot het resultaat van het boekjaar als met betrekking tot de gecumuleerde saldi uit het verleden, met inbegrip van eventuele bewijsstukken;
- De bijlagen van de in punt 7.1. van de methodologie gedefinieerde rapporteringsmodellen, met:
  - De resultatenrekeningen van de dochterondernemingen;
  - De berekening van de vennootschapsbelasting van de dochterondernemingen;
  - Een rapport over de bijkomende activiteiten;
  - Drie rapporten over de hoeveelheden en de euro's die in 2019 werden ontvangen uit de toepassing van niet-periodieke tarieven (elektriciteit, gas, gemengd);
  - Andere informatie, meer bepaald over de RAB;
- Het verslag van het auditcomité met betrekking tot 2019;
- De notulen van de verschillende raden van bestuur van SIBELGA die in 2019 hebben plaatsgevonden.
- Informatie over de verwijdering van installaties voor openbare verlichting die in 2019 heeft plaatsgevonden.

In het kader van het verzoek om bijkomende informatie heeft SIBELGA de volgende stukken aan BRUGEL bezorgd:

- Het verslag van de commissaris aan de algemene vergadering voor het boekjaar 2019;
- De collectieve arbeidsovereenkomsten met betrekking tot de in het boekjaar 2019 toegekende niet-recurrente remuneratie;
- De andere informatie-elementen en bijlagen vermeld in de aanvraag tot bijkomende informatie die naar SIBELGA werd verstuurd.

BRUGEL merkt op dat SIBELGA over het algemeen genomen blijk geeft van transparantie en steeds de vragen van BRUGEL heeft beantwoord.

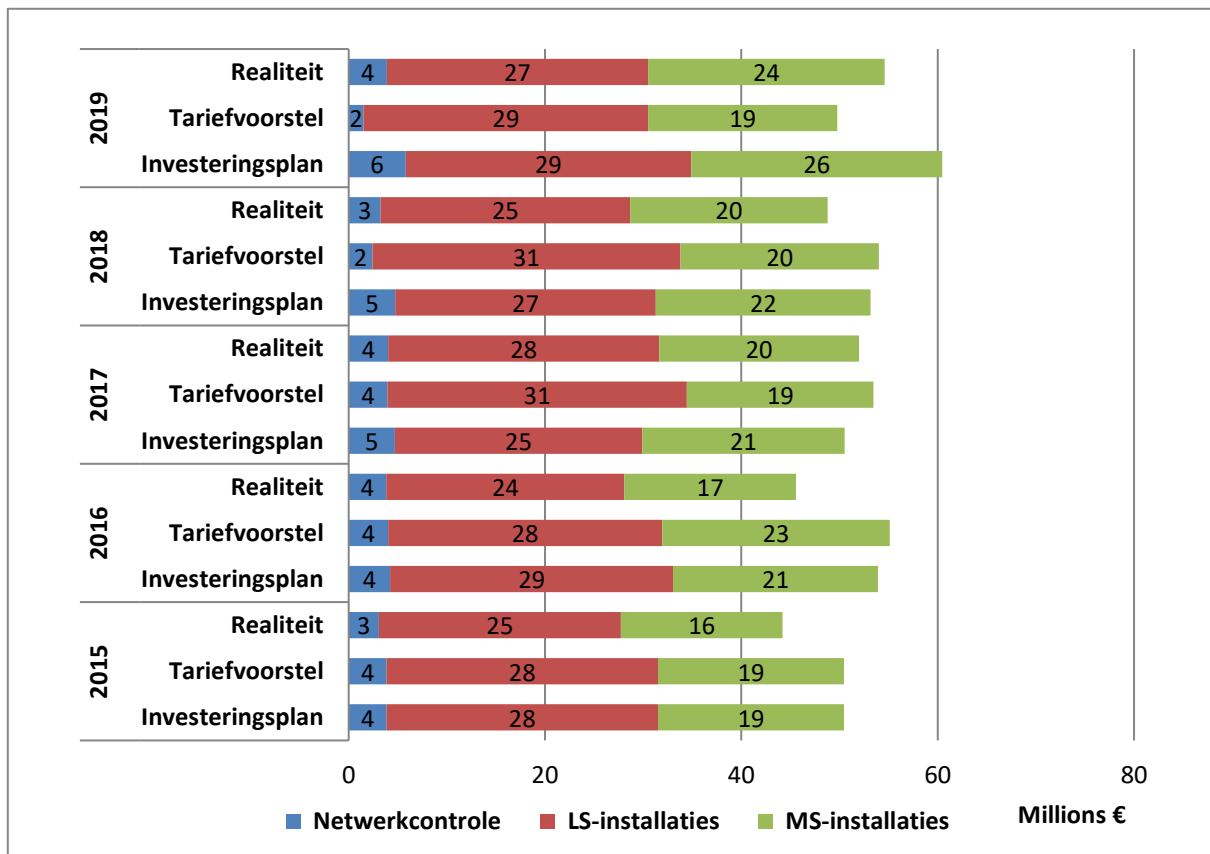
3 Overeenstemming van de gerapporteerde gegevens

3.1 Overeenstemming van de cijfergegevens met het investeringsplan¹

BRUGEL heeft de evolutie van de materiële vaste activa en de coherentie met de door SIBELGA gepresenteerde investeringsplannen gecontroleerd.

De antwoordelementen die SIBELGA tijdens de controle heeft verstrekt, stellen BRUGEL in staat de goede coherentie van de bezorgde gegevens te bevestigen.

De onderstaande grafiek toont voor elk investeringstype de verschillen tussen het tariefvoorstel, de investeringsplannen en de realiteit.

Figuur 1: Waargenomen verschillen tussen het initiële tariefvoorstel, de investeringsplannen en de realiteit²

¹ Investeringsplan zoals bedoeld in artikel 12 van de *elektriciteitsordonnantie*

² Voor het jaar 2015 is het bedoelde investeringsplan dat voor de periode 2015-2019; voor 2016 is het dat voor de jaren 2016-2020 enzovoort.

In 2015 en 2016 lag de realiteit van de investeringen onder de prognoses van het investeringsplan en het tariefvoorstel. In 2017 zien we een omkering van de trend van de twee voorbije jaren: de realiteit van 2017 ligt boven de prognose van het investeringsplan maar nog altijd onder de prognose van het tariefvoorstel (de aangehaalde verschillen blijven evenwel gering). In 2018 lag de realiteit van de investeringen opnieuw onder wat in het investeringsplan en het tariefvoorstel was voorzien. In 2019 ligt de realiteit boven de prognoses van het tariefvoorstel, maar onder de prognoses van het investeringsplan. Aan het einde van de tariefperiode is het niet verwonderlijk dat dit soort verschillen zich voordoen. Het verschil tussen de realiteit en het tariefvoorstel wordt voornamelijk verklaard door minder investeringen in LS-installaties (kabels en aansluitingen) als gevolg van het lager aantal vervangen of overgedragen aftakkingen. De post "aansluitingen" was bij de indiening van het tariefvoorstel overschat, maar deze overschatting wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de hogere kosten van andere posten (met name de installatie van digitale meters, de toename van het aantal glasvezelinstallaties, meer investeringen in cabines, enz.)

Zowel in 2019 als in 2018 werden er tijdens deze controle eveneens vragen gesteld over de investeringen en maatregelen die door de DNB werden genomen om de netverliezen op te vangen. In het bijzonder het belang voor de Brusselse verbruikers dat een deel van de verliezen worden geproduceerd door warmtekrachtkoppelingseenheden van de DNB³.

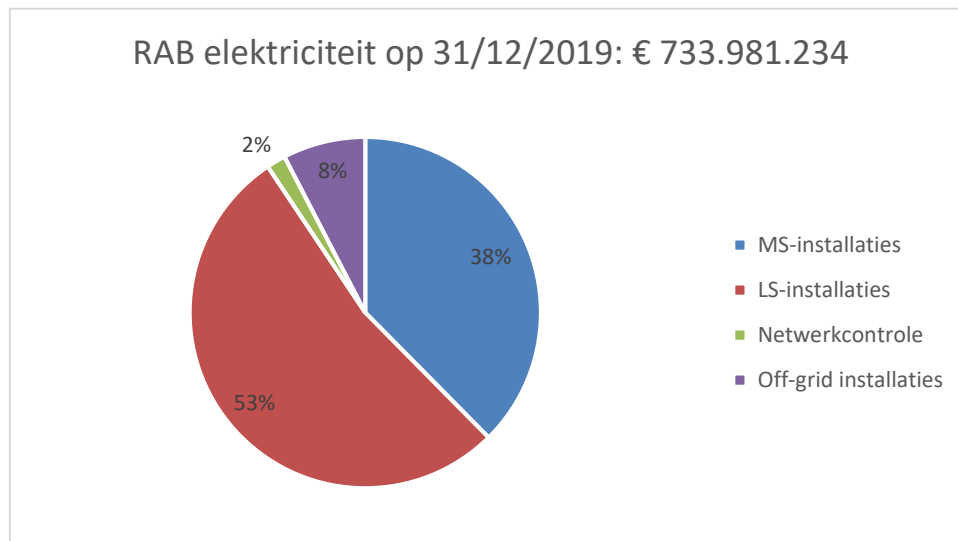
De bepalingen in het recent advies met betrekking tot het investeringsplan⁴ voor warmtekrachtkoppelingseenheden zullen waarschijnlijk een impact hebben op het behoud van de totale kostprijs voor deze activiteit. In het kader van haar bevoegdheden blijft BRUGEL immers voortdurend controleren of deze activiteit in overeenstemming is met de toepasselijke wetgeving. Het is duidelijk dat sommige toekomstige kosten van deze activiteit zouden kunnen worden beïnvloed, indien een duidelijk standpunt over de conformiteit van deze activiteit zou moeten ingenomen worden.

De RAB elektriciteit bedraagt op 31/12/2019 € 733.981.234 en is als volgt samengesteld:

---

³ Art. 8 § 4 van de elektriciteitsordonnantie bepaalt dat de distributienetbeheerder geen activiteiten mag uitvoeren i.v.m. elektriciteitsproductie, noch -levering indien het niet dient om de eigen behoeften te dekken, verliezen te dekken en het vervullen van de openbare dienstverplichtingen en openbare dienstverplichtingen, bedoeld in artikels 24 en 24bis en in hoofdstuk IV van deze ordonnantie.

⁴ <https://www.brugel.brussels/publication/document/avis/2019/fr/AVIS-287-Plan-Investissements-ELEC-SIBELGA-2020-2024.pdf>

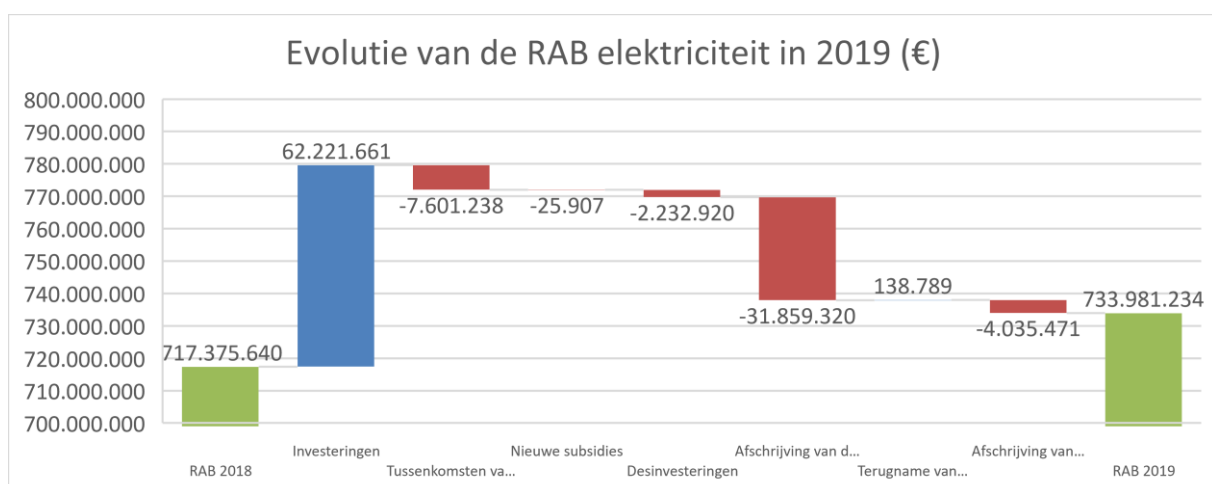
Figuur 2: Ontleding van de RAB elektriciteit op 31/12/2019

De RAB elektriciteit is dus voornamelijk, voor 53 %, samengesteld uit laagspanningsinstallaties.

Figuur 3 toont de evolutie van de RAB elektriciteit in de loop van het jaar 2019 per post. De investeringen vertegenwoordigen de belangrijkste stijging en de afschrijvingen (van de aankoopwaarde en de meerwaarde) de belangrijkste daling.

Merk op dat, naast de specifieke investeringen in het elektriciteitsnet, voor de analyse van de totale bedragen de investeringen buiten het net ("gemengd") moeten worden toegevoegd.

In 2019 steeg de waarde van de RAB elektriciteit met ongeveer 17 miljoen euro of 2,3 %.

Figuur 3: Evolutie van de RAB elektriciteit in 2019

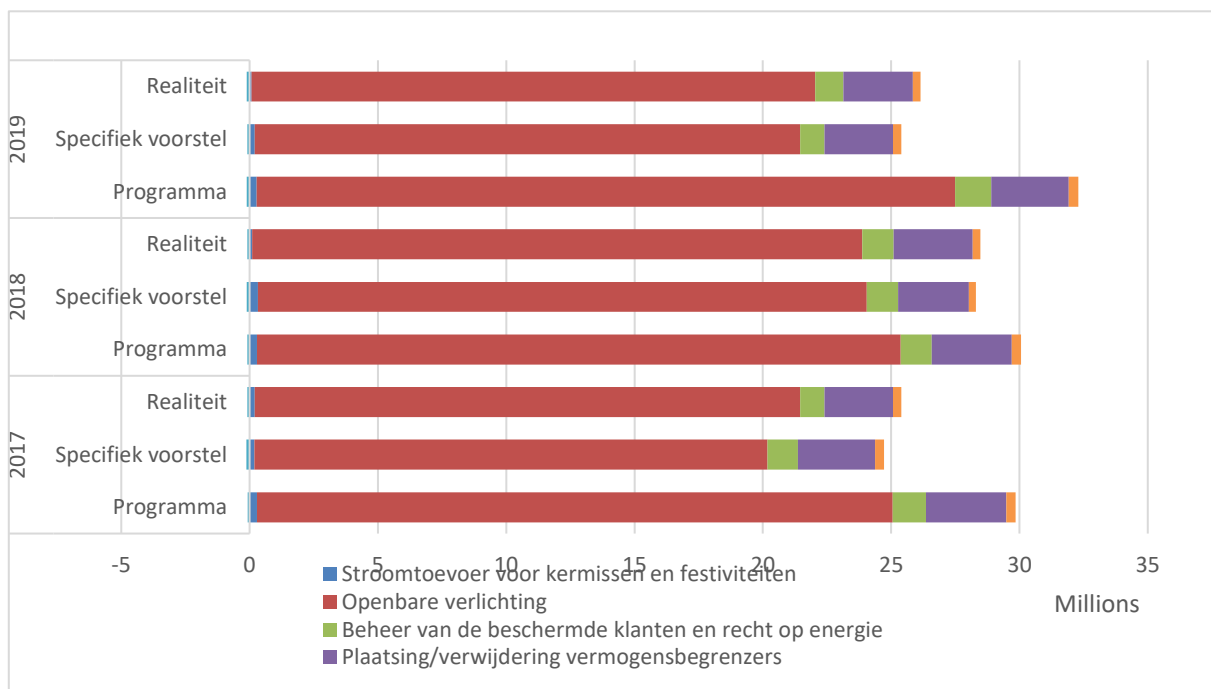
Tot slot is er momenteel overleg aan de gang tussen BRUGEL en SIBELGA om te bepalen welke wijzigingen moeten worden aangebracht in de huidige rapportering over de financiële opvolging van de investeringsplannen.

3.2 Overeenstemming van de cijfergegevens met het ODV-verslag⁵

BRUGEL heeft de bedragen gecontroleerd die zijn opgenomen in de door SIBELGA bezorgde verslagen over de uitvoering van de openbare dienststopdrachten ten opzichte van de bedragen die zijn opgenomen in de *ex post* verslagen. De antwoordelementen die SIBELGA tijdens de controle heeft verstrekt, stellen BRUGEL in staat de goede coherentie van de bezorgde gegevens te bevestigen.

Hier moet eraan worden herinnerd dat het specifieke voorstel 2019, na de in 2016⁶ aangebrachte wijzigingen, op de realiteit van 2017 gebaseerd is. Het specifieke voorstel 2019 bedraagt € 25.301.028 voor deze post, wat overeenkomt met de realiteit van 2017. Deze wijziging was bedoeld om het verschil tussen het ODV-programma en de realiteit te compenseren. De kosten van de ODV zijn immers algemeen beschouwd lager dan de in het tariefvoorstel gebudgetteerde kosten. Deze wijziging beperkt de tariefsaldi en versterkt het verband tussen de distributietarieven en de kosten van de ODV. De onderstaande grafiek toont voor elk kostentype de verschillen tussen het tariefvoorstel, de uitvoeringsprogramma's en de realiteit.

Figuur 4: Waargenomen verschillen tussen de tariefvoorstellen, de ODV-verslagen en de realiteit

⁵ Uitvoeringsprogramma voor de openbare dienststopdrachten bedoeld in artikel 25 van de elektriciteitsordonnantie.

⁶ Beslissing 20161110 – 39

Voor 2019 stellen we vast dat het specifieke voorstel dicht aanleunt tegen de realiteit. De impact op het saldo is daardoor zeer beperkt, wat de bedoeling was.

3.3 Aanpak van de ODV-kosten door BRUGEL

BRUGEL kan in haar advies over het ODV-programma of in haar advies over het verslag betreffende de uitvoering van de openbaredienststopdrachten verwerpingen (of principes voor eventuele verwerpingen) voorstellen. Desgevallend kunnen, na goedkeuring door de regering, bepaalde kosten worden verworpen (met name voor openbare verlichting).

Deze procedure is de enige mogelijkheid die het huidige wettelijke kader biedt om ervoor te zorgen dat SIBELGA de haar toevertrouwde openbaredienststopdrachten op een kostenefficiënte en verantwoorde manier uitvoert. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de invoering van sancties of incentive regulation voor deze kostencategorie immers niet toegestaan.

4 Controle van de saldi

Sommige delen van de rapporteringsmodellen die aanvankelijk op 13/03/2020 werden ontvangen, werden in later ontvangen documenten gecorrigeerd (met name het antwoord op het verzoek om aanvullende informatie dat op 16/04/2020 naar SIBELGA werd verstuurd).

SIBELGA heeft de antwoordelementen op 25/5/2020 teruggestuurd.

De controle-elementen hadden met name betrekking op:

- 1) De follow-up van de beslissingen over de vorige ex post controles;
- 2) De scheiding tussen de gereguleerde activiteiten, de niet-gereguleerde activiteiten en de andere activiteiten van SIBELGA, en de afwezigheid van kruissubsidiëring;
- 3) De geleverde inspanningen op het vlak van kostenbeheersing;
- 4) De toepassing van de regels voor de evolutie van het totaal inkomen;
- 5) De berekening van de RAB en het rendementspercentage van het gereguleerd actief;
- 6) Het redelijke karakter van de kosten, met voor het boekjaar 2019 bijzondere aandacht voor:
  - De gegevens die worden doorgegeven in het kader van de uitoefening van de activiteit "openbare verlichting";
  - de follow-up van de kosten van informaticaprojecten, strategische projecten en andere projecten, met bijzondere aandacht voor niet-beheersbare projecten, waaronder SMARTRIAS;
  - De follow-up van de elementen die recent in aanmerking zijn genomen in de RAB;

- De follow-up van bepaalde thema's met betrekking tot de personeels- en organisatiekosten;
- 7) De verschillende gerapporteerde saldi:
- het saldo op de beheersbare kosten;
  - het saldo op de billijke marge;
  - het saldo dat resulteert uit de indexering van het budget van de beheersbare kosten;
  - het saldo op het niveau van de afschrijvingen;
  - het saldo op het niveau van de embedded costs⁷;
  - het saldo op de verschillende toeslagen (belastingen, heffingen, bijdragen, ...), inclusief de analyse van de fiscale lasten;
  - het saldo op de openbardienstverplichtingen (hierna ODV genoemd);
  - het saldo op de verkoopvolumes;
  - het saldo op de overdrachten en het gebruik van saldi;
  - het saldo op de overige niet-beheersbare kosten, inclusief de coherente bestemming van de saldi;
  - het saldo betreffende het gebruik van het transmissienet.

4.1 Follow-up van de beslissing betreffende de ex post controle 2018

In de rapporten met betrekking tot het boekjaar 2019 werd correct rekening gehouden met de verschillende verworpen elementen en andere correcties van de saldi van het boekjaar 2018.

4.2 Verbonden ondernemingen of ondernemingen met een deelnemingsverhouding

Er waren in 2019 geen wijzigingen te melden in de participaties in handen van SIBELGA. De participaties van SIBELGA op 1/1/2019 en op 31/12/2019 zijn de volgende:

- 1) Brussels Network Operation (BNO): operationele dochteronderneming van SIBELGA (100 % in handen van SIBELGA);
- 2) ATRIAS (waarvan SIBELGA 16,67 % van de aandelen bezit).

BRUGEL heeft de jaarrekeningen van de dochterondernemingen en de verslagen van de commissarissen-revisoren geanalyseerd en formuleert in dit stadium geen enkele bijzondere opmerking.

Anderzijds heeft BRUGEL er zich tijdens haar audit van vergewist dat er geen wijzigingen zijn in de:

- Kruissubsidiëring tussen de sectoren;
- Kruissubsidiëring tussen SIBELGA en haar dochterondernemingen;

---

⁷Financiële lasten

- Niet-gereguleerde activiteiten: op basis van de ontvangen informatie wordt geen enkele niet-gereguleerde activiteit gedekt door de distributietarieven.

Besluit: de door BRUGEL uitgevoerde controle heeft geen enkele aanwezigheid van kruissubsidiëring aan het licht gebracht.

4.3 Geleverde inspanningen op het vlak van kostenbeheersing

De sinds de ex post controle van 2016 door SIBELGA aangehaalde elementen betreffende de inspanningen voor kostenbeheersing veranderen niet voor het jaar 2019.

SIBELGA moet inspanningen leveren in termen van kostenbeheersing om de kostprijs per eenheid van de getransporteerde energie zo laag mogelijk te houden terwijl het de opgelegde normen inzake de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het distributienet eerbiedigt.

BRUGEL is het eens met het standpunt van SIBELGA dat het zeer moeilijk is uit te maken of de vastgestelde verschillen tussen de geraamde en de reële kosten het gevolg zijn van een onder-/overschatting van de begroting of van productiviteitswinst en efficiëntie. BRUGEL stelt evenwel, in het licht van de resultaten van de Incentive Regulation op de beheersbare kosten en de saldi op niet-beheersbare kosten, dat de begroting sinds het begin van de tariefperiode zelden worden behaald. Afhankelijk van het perspectief van waaruit men dit bekijkt, kan dit resultaat zowel door een kostenbeheersing van de DNB als door een (beheersbare of niet-beheersbare) structureel overschatte begroting, worden verklaard.

Op het niveau van de investeringen heeft SIBELGA de verschillen tussen de IP en de werkelijkheid voldoende gerechtvaardigd.

Wat de IT-lasten betreft, heeft BRUGEL informatie ingewonnen over de lopende informaticaprojecten, om zich ervan te verzekeren dat SIBELGA ze beheerst. De IT-projecten worden ook opgevolgd aan de hand van de IT Roadmap van de methodologie 2020-2024, waarvan BRUGEL de eerste versie ter beschikking heeft.

SIBELGA heeft transparant geantwoord op de verschillende vragen die BRUGEL over de uitgaven voor deze projecten heeft gesteld.

De verschillende diensten van BRUGEL voeren ook een permanente analyse uit van verschillende sleutelprocessen die verband houden met de kernactiviteit van SIBELGA als distributienetbeheerder.

4.4 De controle op de toepassing van de evolutie van het totaal inkomen

BRUGEL heeft de controle uitgevoerd met naleving van de evolutieregels van het totaal inkomen zoals voorgeschreven in punt 6.2.2 van de tariefmethodologie. De controle bestond voornamelijk in een verificatie van de correcte toepassing van het indexeringsmechanisme voor de beheersbare kosten.

BRUGEL heeft geen enkele significante tekortkoming vastgesteld ten opzichte van deze verificaties.

4.5 Evolutiveparameters van de RAB⁸ en van de berekening van het rendementspercentage van het gereguleerd actief

De distributienetbeheerder heeft de waarde van de RAB correct volgens de tariefmethodologie berekend.

De beslissing van BRUGEL van 11/10/2016⁹ om de berekening van het rendementspercentage toe te passen op de waarde van het gereguleerd actief heeft gevolgen sinds 2017. Ter herinnering, men bepaalt een minimum en een maximum met betrekking tot de risicovrije rente die in aanmerking worden genomen in de berekening van het op het gereguleerd actief toe te passen rendementspercentage¹⁰.

De gemiddelde risicovrije OLO-rente op 10 jaar voor 2019 werd berekend op basis van de dagelijkse gegevens gepubliceerd door de Nationale Bank. Het gemiddelde berekende rendementspercentage bedroeg 0,188 % voor 2019. Aangezien dit percentage lager is dan het minimum van 2,2 %, werd het minimum opgenomen in het door SIBELGA bezorgde rapport.

De andere parameters van de formule voor de billijke marge werden correct toegepast.

De factor S bedroeg 71,47 % in 2019 tegenover 72,91 % in 2018.

Het totale bedrag van de billijke marge elektriciteit dat door BRUGEL wordt goedgekeurd, bedraagt € 22.836.804 voor 2019, tegenover € 22.714.851 voor 2018.

	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Bedragen in euro</i>	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
Bètafactor	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Risicopremie (%)	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %
Risicovrije rente (OLO) (%)	0,86 %	0,49 %	2,2 %	2,2 %	2,2 %
Totaal rendement ('WACC')	2,23 %	1,99 %	3,25 %	3,19 %	3,15 %
Winstmarge	14.953.624	13.564.548	22.581.376	22.714.851	22.836.804

Figuur 5: Berekeningsparameters voor de billijke marge

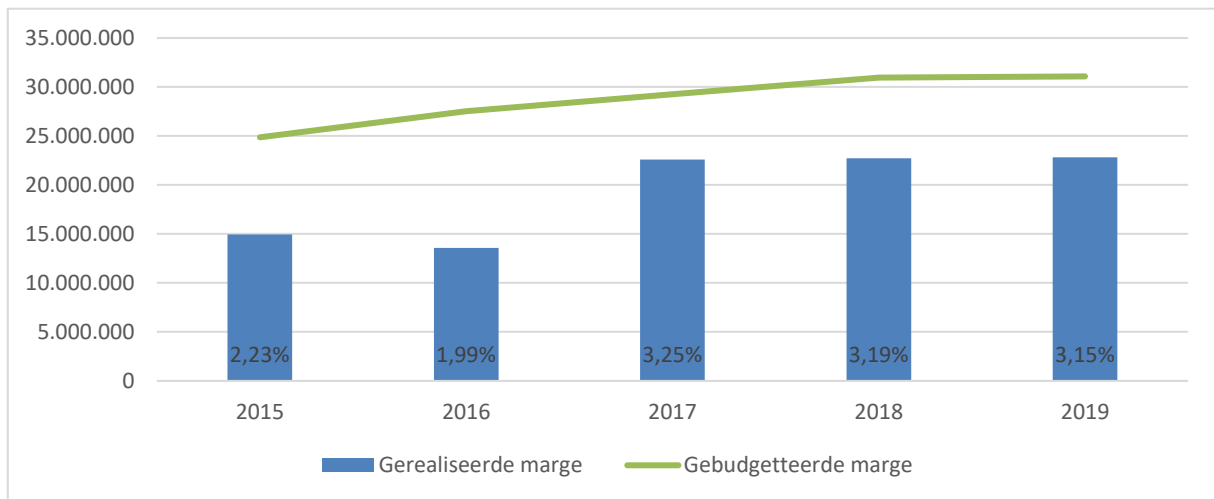
Aangezien de gerealiseerde billijke marge lager is dan het budget van het tariefvoorstel, bedraagt het saldo met betrekking tot de billijke marge 'elektriciteit' € -8.245.122 voor 2019. Dit bedrag wordt volledig in het reguleringsfonds "elektriciteit" gestort (zie punt 4.7).

Net als voorheen is het hoge saldo op de billijke marge het gevolg van de lage OLO-rente. Dit effect wordt echter beperkt sinds de toepassing van een minimumdrempel.

⁸ Regulated Asset Base

⁹ Beslissing 20161110-40 voor gas, 20161110-39 voor elektriciteit

¹⁰ Er werd een minimumdrempel van 2,2 % en een maximumdrempel van 5,2 % vastgelegd.

Figuur 6: Gerealiseerde, gebudgetteerde billijke marge en percentage van het WACC-rendement¹¹

¹¹Weighted average cost of capital ('gewogen gemiddelde vermogenskosten', niet te verwarren met het vergoedingspercentage voor eigen vermogen dat 4,40 % bedraagt in 2019).

4.6 De controle van het redelijke karakter van de kosten

In overeenstemming met de tariefmethodologie mogen de beheersbare en niet-beheersbare kosten (en kostenverminderingen) slechts *ex post* in de tarieven worden verrekend voor zover BRUGEL ze niet heeft verworpen vanwege hun onredelijke of niet-noodzakelijke karakter voor, in het algemeen, de goede uitvoering van de taken die de geldende wetgeving of reglementering de distributienetbeheerder oplegt en, in het bijzonder, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten.

Het onredelijke of onnodige karakter van bepaalde kosten, dat hun verwerping rechtvaardigt, dient uitdrukkelijk gemotiveerd te worden. Onverminderd de tariefmethodologie van BRUGEL kunnen de elementen van het totaal inkomen¹² die niet aan een van de volgende voorwaarden voldoen, als onredelijk of niet noodzakelijk worden beschouwd:

1. Ze dragen effectief bij aan de goede uitvoering van de wettelijke en reglementaire verplichtingen van de distributienetbeheerder en, in het bijzonder, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten;
2. Ze leven de berekeningsregels, methoden, besluiten en beslissingen na die door de wetgeving, de reglementering, de rechtspraak of BRUGEL worden opgelegd;
3. Ze zijn voldoende verantwoord rekening houdende met het algemeen belang.

BRUGEL heeft aan de hand van de gedetailleerde analyse van de kosten van SIBELGA voor het boekjaar 2019 vastgesteld dat bepaalde elementen niet in overeenstemming zijn met de tariefmethodologie of met andere reglementaire bepalingen.

Daarom en in samenhang met de conclusies van de *ex post* controles van de voorgaande boekjaren heeft de raad van bestuur van BRUGEL in haar vergadering van 30 september 2020 beslist om bepaalde kosten als onredelijk te beoordelen. Deze onredelijke kosten zijn deels dezelfde als in 2017 en 2018 en BRUGEL stelt vast dat SIBELGA in 2019 identieke kosten heeft ingediend als degene die voordien al verworpen waren. BRUGEL verwerpt bijgevolg de volgende kosten:

4.6.1 De door SIBELGA betaalde administratieve boetes

De reden voor de verwerping van deze kosten is dat ze als onredelijk worden beschouwd omdat ze niet effectief bijdragen aan de goede uitvoering van de geldende wettelijke en reglementaire verplichtingen van de distributienetbeheerder en, in het bijzonder, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de doeltreffendheid en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten, door het feit dat deze kosten het gevolg zijn van een manifest foutieve uitvoering, of gepaard gaan met een verspilling van middelen en men ze had kunnen verwerpen.

Daarnaast stelt BRUGEL vast dat het totaal van de administratieve boetes gedaald is tegenover 2019.

---

¹² Ongeacht of ze als beheersbaar of niet-beheersbaar worden gecategoriseerd

4.6.2 De schadevergoedingen voor afsluitingen

Punten 2 en 16 van artikel 9quinquies van de elektriciteitsordonnantie stellen dat:

"[...] 2° de tariefmethodologie moet toelaten het geheel van de kosten op efficiënte wijze te dekken die noodzakelijk of doeltreffend zijn voor de uitvoering van de wettelijke of reglementaire verplichtingen die op de netbeheerder rusten alsook voor de uitoefening van zijn activiteiten; [...]

16° de tarieven moedigen de distributienetbeheerder aan om de prestaties te verbeteren, de integratie van de markt en de bevoorradingszekerheid te bevorderen alsook aan onderzoek en ontwikkeling te doen die nodig zijn voor zijn activiteiten door onder anderen met zijn investeringsplannen en met de criteria van energie-efficiëntie rekening te houden;"

Uit het voorgaande blijkt dat de tarieven de doeltreffende kosten van de DNB moeten dekken om hem aan te zetten tot de prestaties.

Hoofdstuk VIIIbis van de elektriciteitsordonnantie voorziet in een schadevergoedingsregeling voor de eindafnemers.

Wat betreft de artikelen 32ter en 32quinquies van de elektriciteitsordonnantie: deze artikelen voorzien in een schadevergoeding voor elke onderbreking of niet-conformiteit van de levering, in geval de DNB een fout heeft begaan.

BRUGEL besluit bijgevolg dat de op basis van deze artikels toegekende schadevergoedingen verworpen dienen te worden op grond van de volgende redenen:

- De kosten als gevolg van fouten die de DNB heeft begaan, vormen geen noodzakelijke en doeltreffende kost voor de uitvoering van deze opdrachten en mogen dus niet door de tarieven worden gedekt,
- De dekking van kosten als gevolg van fouten die de DNB heeft begaan, helpt de DNB niet zijn prestaties te verbeteren. De systematische dekking door de tarieven zou de DNB immers onvoldoende kunnen aansporen om zijn net beter te beheren en het aantal storingen te verminderen.

De bedragen van de voornoemde verworpen kosten zijn als volgt verdeeld:

Kosten	Elektriciteit	Gas	Totaal
Verwerping van administratieve boetes	€ 26.500	€ 16.005	€ 42.505
Verwerping van nalatigheidsintresten	€ 0	€ 0	€ 0
Verwerping van schadevergoedingen voor afsluitingen	€ 19.956,07	€ 3.221,14	€ 23.177,21
Totaal	€ 46.456,07	€ 19.226,14	€ 65.682,21

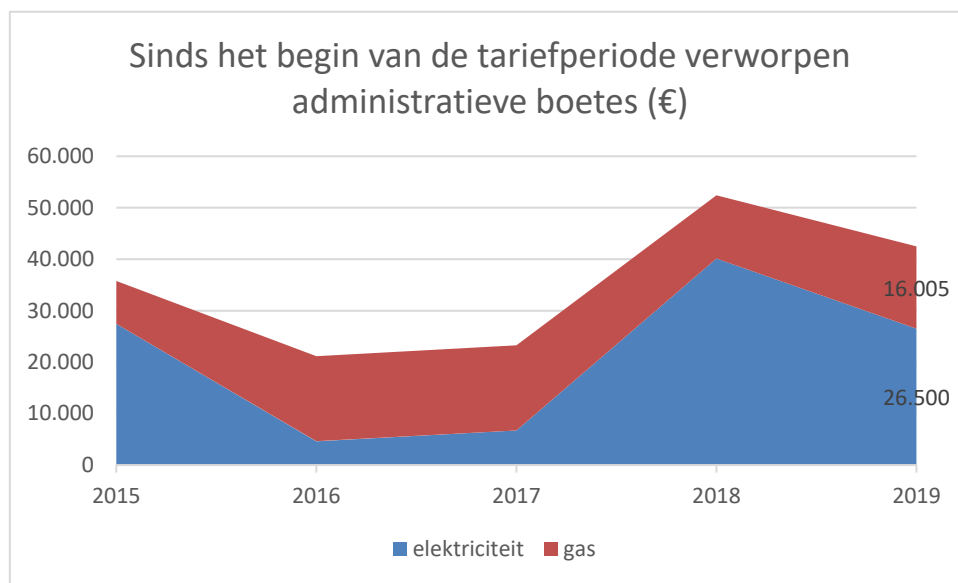
Figuur 7: Details van de verworpen kosten

BRUGEL heeft herhaaldelijk gewezen op de noodzaak om de uitvoering van de door de Brusselse wetgeving vastgelegde schadevergoedingsregeling te verbeteren.

BRUGEL stelt vast dat SIBELGA noch in 2019 noch in 2018 nalatigheidsintresten heeft betaald. Deze kosten werden verworpen in 2016 en 2017, en zullen in de toekomst verder worden gevolgd. BRUGEL stelt eveneens vast dat de daling van schadevergoedingen voor afsluitingen tussen 2017 en 2018 zich niet heeft doorgezet en dat 2019 in dit opzicht vergelijkbaar is met 2018.

Het totaal te verwerpen bedrag voor de administratieve boetes, de nalatigheidsintresten en de schadevergoedingen voor afsluitingen bedraagt € 65.682,21 of een daling met 14 % tegenover 2018 (€ 76.174,79).

Figuur 8: evolutie van de bedragen van verworpen administratieve boetes sinds 2015

Daarnaast werd bijzondere aandacht besteed aan andere kostencategorieën die evenwel niet gedeeltelijk of volledig werden verworpen voor het boekjaar 2019, maar toch opmerkingen hebben uitgelokt die kunnen leiden tot de invoering van bepaalde aanpassingen/herclassificaties. De belangrijkste aandachtspunten worden hieronder weergegeven.

4.6.3 Technisch comité

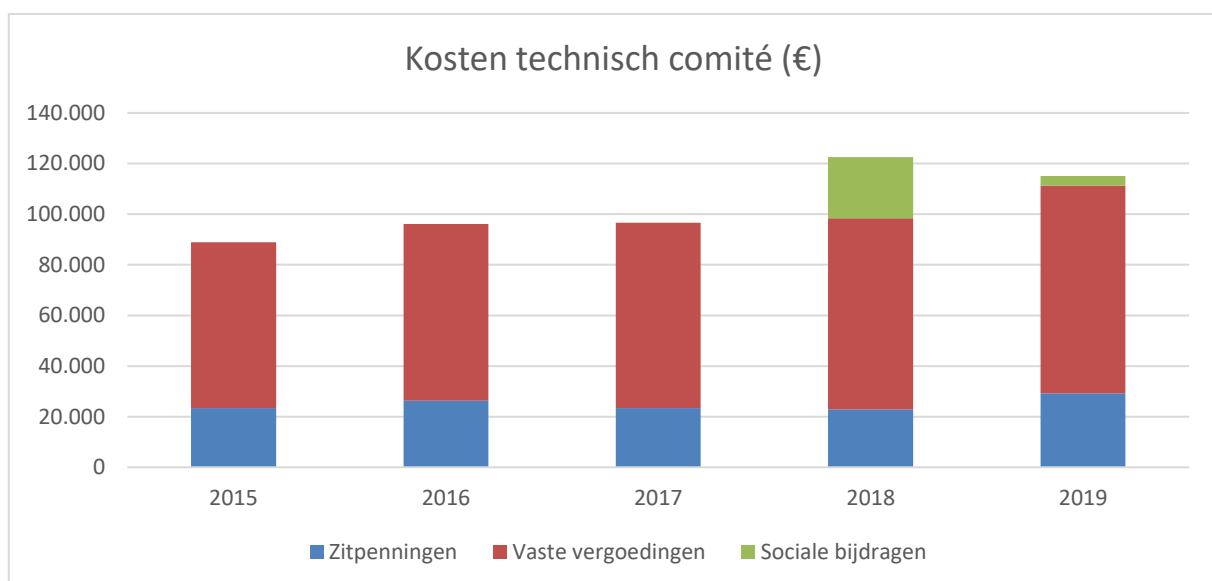
4.6.3.1 Context

Na ontvangst van de volledige balans voor bestemming (die deel uitmaakt van de bijlagen van de rapporteringsmodellen) vroeg BRUGEL meer informatie aan SIBELGA over de uitgaven opgenomen in een specifieke rekening.

Uit de antwoorden van SIBELGA bleek dat deze kosten afkomstig zijn van een "technisch comité" dat is opgericht overeenkomstig artikel 36 van de statuten van de intercommunale (zie bijlage I).

Het technisch comité:

- Bestaat uit:
  - per gemeente een leidinggevend technisch agent in de gemeentediensten (19 in totaal);
  - 3 tot 6 leden die SIBELGA vertegenwoordigen;
- "Heeft een opdracht van informatie en overleg inzake openbare verlichting, organisatie van de werven van de Intercommunale, kwaliteit van de dienstverlening van de Intercommunale op technisch en op milieuvlak en rationeel energiegebruik en levering van energiediensten in de gemeenten."¹³
- Heeft in 2019 kosten ten belope van 115.000 euro gegenereerd. Alleen de afgevaardigde leden van een gemeente ontvangen een vergoeding. Deze wordt toegekend in de vorm van zitpenningen (~30 %) en een vaste vergoeding (~70 %). Sinds het begin van de tariefperiode bedragen de door het technisch comité gegenereerde kosten 519.000 euro¹⁴.

Figuur 9: Sinds het begin van de tariefperiode door het technisch comité gegenereerde kosten

4.6.3.2 Voorlopig standpunt van BRUGEL

Het spreekt voor zich dat SIBELGA samen met de verschillende diensten van de gemeentebesturen van het Gewest moet zorgen voor een kwalitatieve coördinatie. De relaties tussen SIBELGA en de Brusselse gemeenten zijn inderdaad meervoudig:

- De Brusselse gemeenten zijn samen de enige aandeelhouder van SIBELGA (via de financieringsintercommunale INTERFIN);

¹³ art. 36 Statuten van SIBELGA 2°.

¹⁴ BRUGEL gaat ervan uit dat al deze kosten ten laste komen van de elektriciteit.

- SIBELGA int de wegenisretributie en draagt deze over aan de gemeentes;
- SIBELGA is belast met een exclusieve opdracht inzake de constructie, het onderhoud en de vernieuwing van de verlichtingsinstallaties op het wegennet en in de gemeentelijke openbare ruimten.
- SIBELGA voert regelmatig bouwwerken uit op het grondgebied van de gemeenten, wat talrijke contacten met de lokale overheden vereist;
- Enz.

Het bestaan van dit technisch comité werd voor deze ex post controle nooit proactief onder de aandacht van BRUGEL gebracht door SIBELGA. BRUGEL stelt eveneens vast dat het technisch comité niet wordt vermeld in het jaarverslag van SIBELGA¹⁵. SIBELGA beroept zich op het "technische" karakter van dit comité om de afwezigheid ervan uit te leggen in het bestuursverslag (dat enkel de bestuurscomités omvat...). Daarnaast heeft BRUGEL er eveneens in het bijzonder op gelet dat deze bezoldigingen conform de wettelijke voorschriften zijn die werden ingevoerd door de ordonnantie van 14 december 2017¹⁶ betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen. Uit een eerste analyse van SIBELGA blijkt echter dat deze ordonnantie niet van toepassing zou zijn op dit technisch comité. BRUGEL is echter van mening dat de toepasbaarheid van deze ordonnantie in een algemeen kader zou moeten geanalyseerd worden (dat eveneens de hoedanigheid van deze vertegenwoordigers in hun organisatie omvat). BRUGEL is zich bewust van haar rol en is van mening dat deze controle in deze fase niet onder haar bevoegdheid valt, maar behoudt zich desgevallend het recht voor deze bezoldigingen ter kennis te brengen van de cel Transparantie van het gewestelijk parlement.

Bovendien zijn de kosten met betrekking tot het technisch comité niet specifiek identificeerbaar in de reguleringsboekhouding die SIBELGA doorstuurt.

Hoewel de doelstelling van het technisch comité om de samenwerking tussen SIBELGA en de Brusselse gemeenten te vergemakkelijken prijzenswaardig lijkt, vroeg BRUGEL zich af of deze kosten gedekt worden door de distributietarieven en of ze in overeenstemming zijn met de tariefmethodologie. Op basis van de door SIBELGA verstrekte informatie wijst de interpretatie van de verwerpingscriteria (vermeld in punt 4.6 hierboven) door BRUGEL op een onvoldoende rechtvaardiging, rekening houdend met het algemeen belang met betrekking tot punt 3 van de door BRUGEL gehanteerde criteria om de onredelijkheid of de onbruikbaarheid van de elementen van het totale inkomen van de distributienetbeheerder te beoordelen. Bovendien respecteren deze kosten, waarvan BRUGEL slechts onlangs op de hoogte werd gebracht, niet het efficiënte gebruik van de middelen die SIBELGA ter beschikking worden gesteld door de distributietarieven. Ten slotte zouden deze kosten vermeden kunnen worden.

Het lijkt immers moeilijk te aanvaarden dat de Brusselse verbruiker extra vergoedingen voor overheidsambtenaren financiert voor het uitvoeren van taken die al deel uitmaken van hun functie.

---

¹⁵ Het lijkt erop dat in geen enkele publicatie van SIBELGA het technisch comité wordt genoemd.

¹⁶ In overeenstemming met de bepalingen van artikel 2 is deze ordonnantie a priori van toepassing op de leden van het technisch comité.

De kostenelementen die weliswaar eigen zijn aan het beheer van de netbeheerder, maar die wegens een wettelijk monopolie niet op overtuigende wijze als noodzakelijk of voldoende nuttig voor de netgebruikers kunnen worden beschouwd, zullen in principe in hun geheel als onredelijk worden beschouwd. Er was immers geen elementen die BRUGEL ervan overtuigden dat de extra vergoedingen die door het technisch comité werden toegekend voldoende nuttig zijn voor de netgebruikers.

Daarnaast merkt BRUGEL op dat de vergoeding van de gemeentelijke afgevaardigden in het technisch comité werd vastgelegd bij eenvoudige beslissing van de raad van bestuur van SIBELGA.

Ten slotte laat het ontbreken van een jaarverslag zoals vastgelegd in artikel 36 6° van de statuten van SIBELGA niet toe om zich een voldoende precies beeld te vormen van de relevantie van de taken die daadwerkelijk worden uitgevoerd in ruil voor deze vergoeding.

Om deze redenen heeft BRUGEL eerst overwogen alle kosten die het technisch comité sinds het begin van de lopende tariefperiode (2015) gegenereerd heeft te verwerpen.

4.6.3.3 Hoorzitting SIBELGA

BRUGEL heeft SIBELGA de kans gegeven om tijdens een vergadering tussen de raad van bestuur van BRUGEL en de directie van SIBELGA op 28 oktober 2020 haar standpunt te verdedigen, evenals de relevantie om de kosten met betrekking tot het technisch comité te behouden in het totale inkomen (gedekt door de tarieven). Tijdens deze vergadering kwam BRUGEL voor het eerst te weten dat er notulen waren opgesteld naar aanleiding van de vergaderingen van het technisch comité.

Deze processen-verbaal werden op 4 november 2020 aan SIBELGA gevraagd, die ze dezelfde dag verstuurd heeft. Deze informatie werd steekproefsgewijs geanalyseerd. Uit dit onderzoek konden reeds de volgende conclusies worden getrokken:

- BRUGEL stelt inderdaad vast dat dit discussieforum globaal gezien de informatie- en overlegopdracht vastgelegd in de statuten vervult;
- Sommige notulen ontbreken¹⁷;
- Er worden veel thema's behandeld, die erg uiteenlopend zijn en
  - de in de statuten vastgelegde opdracht lijken te overschrijden. Bij wijze van voorbeeld: sommige thema's vallen volledig buiten het wettelijk kader dat op het ogenblik van de gesprekken op SIBELGA van toepassing was (elektrische wagens, distributietarieven, ...);
  - Werden daarnaast ook al behandeld in andere werkforums van SIBELGA wat het nut van de behandeling van deze thema's door het technisch comité duidelijk onvoldoende aangetoond maakt;

Tijdens de vergadering van 28 oktober 2020 gaf de directie van SIBELGA eveneens aan dat haar raad van bestuur de in het kader van het technisch comité toegekende bezoldigingen naar beneden had

---

¹⁷ Ondertussen heeft SIBELGA uitleg verschaft over deze ontbrekende documenten.

bijgesteld¹⁸ (de vaste vergoeding verdwijnt en enkel de zitpenning blijft over. Aldus stelt BRUGEL vast dat SIBELGA na de hierboven samengevatte voorafgaande opmerkingen, de bezoldiging van de leden van het technisch comité herzien heeft. Deze weddeherziening werd vastgelegd in documenten die SIBELGA aan BRUGEL heeft overgemaakt.

4.6.3.4 *Beslissing betreffende het boekjaar 2019*

Rekening houdend met het voorgaande heeft BRUGEL besloten om alle door het technisch comité gegenereerde kosten voor het jaar 2019 te verwerpen (€ 115.073,50)

4.6.3.5 *Beslissing betreffende de toekomstige regulatoire periodes*

4.6.3.5.1 Aantonen van het redelijk karakter van de kosten met betrekking tot het technisch comité

Voor de toekomstige regulatoire periodes is het aan SIBELGA om, in toepassing van de "door BRUGEL toegepaste criteria voor de evaluatie van het onredelijke of onnodige karakter van de elementen van het totale inkomen van de distributienetbeheerder" ¹⁹op eigen initiatief het redelijk gerechtvaardigde karakter van de in het kader van het technisch comité toegekende bezoldigingen aan te tonen.

Concreet zal BRUGEL de kosten met betrekking tot het technisch comité enkel als redelijk beschouwen als ze vergelijkbaar zijn met de gang van zaken in gelijkaardige comités.

4.6.3.5.2 Impact op de incentive regulation 2020-2024

- Rekening houdend met de toepasselijke tariefmethodologie, die vermeldt:
  - Onder de voordelen van de Cost+methoden betreffende de reflectiviteit van de kosten en de transparantie van de tarieven die de keuze van Brugel voor een bepaalde reguleringswijze hebben bepaald: ²⁰"Het recht op verwerping van de kosten: in het kader van een 'Cost+-systeem zijn niet alle kosten gedekt. Op basis van een objectieve evaluatie van het redelijke of onnodige karakter van bepaalde kosten kan de regulator de kosten die door de tarieven moeten worden gedekt zowel ex ante als ex post corrigeren. Wat bijvoorbeeld de beheersbare operationele kosten betreft, kunnen bepaalde kosten worden verworpen omdat ze het gevolg zijn van inefficiënt beheer of niet voldoende gerechtvaardigd zijn."

---

¹⁸ Zie § 5.3 Notulen raad van bestuur van Sibelga van 20 oktober 2020 met terugwerkende kracht tot 1 juli 2020.

¹⁹Bijlage I van de tariefmethodologie

<https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2019/nl/Methodologie-Criteria-evaluatie-na-concertatie-Elek.pdf>

²⁰ Inleiding en doelstellingen van de methodologie

<https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2019/nl/Methodologie-Tariefmethodologie-Inleiding-doelstellingen-Elek.pdf> 5.2.2.

- In punt 2²¹ (Incentive regulation), dat: *de beheersbare en niet-beheersbare kosten en producten (en kosten-/productverminderingen) slechts ex ante en ex post in de tarieven worden verrekend voor zover BRUGEL ze niet heeft verworpen vanwege hun onredelijke of niet-noodzakelijke karakter voor, in het algemeen, de goede uitvoering van de taken die de geldende wetgeving of reglementering de distributienetbeheerder oplegt en, in het bijzonder, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten.*
- In deel I "Inleiding en doelstellingen²², punt 6.2 (Door BRUGEL gedefinieerde doelstellingen voor de nieuwe regulatoire periode [2020-2024]), in het bijzonder de volgende doelstellingen:
  - 3.1: De tariefmethodologie maakt het mogelijk alle nodige kosten op efficiënte wijze te dekken.
  - 4.1: De methodologie voorziet een kader om de DNB aan te sporen zijn prestaties en de kwaliteit van zijn dienstverlening te verbeteren.
- Rekening houdend met het feit dat BRUGEL op het ogenblik van de goedkeuring van het tariefvoorstel 2020-2024 geen informatie had over het bestaan van kosten met betrekking tot het technisch comité;
- BRUGEL besluit dat de kosten met betrekking tot het technisch comité die hier verworpen worden omwille van voormelde redenen, niet meer ex ante in de tarieven verrekend mogen worden. Deze kosten moeten voor de berekening van de incentive regulation uit de toekomstige tariefbudgetten geweerd worden. BRUGEL zal er dus tijdens de ex post controles van de tariefperiode 2020-2024 over waken dat het door SIBELGA voorziene begrotingsoverschot wordt geïmmuniseerd voor wat het deel betreft dat de redelijk geachte kosten met betrekking tot het technisch comité overschrijdt.

Zonder immunisering zal de toename van het verschil tussen het budget en de gerealiseerde kosten, voortvloeiend uit de weigering van Brugel om deze kosten door de tarieven te dekken, de aandeelhouder verrijken, via het mechanisme van de incentive regulation. Hierdoor zou het incentive regulation-systeem, "met als doel kostenbeheersing en efficiëntie"²³ afwijken van zijn eigen doelstellingen, aangezien SIBELGA beloond zou worden om een tariefbudget in te voeren dat kosten voorzorg die als onredelijk, onnodig of nutteloos voor de netgebruikers werden beschouwd. Indien in dit geval de kosten van SIBELGA zakken, is dit omdat BRUGEL ze niet aanvaardt, en niet omdat SIBELGA haar efficiëntie verbetert.

---

²¹ <https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2019/nl/Methodologie-Tariefmethodologie-Inleiding-doelstellingen-Elek.pdf> p.20

²² <https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2019/nl/Methodologie-Tariefmethodologie-Inleiding-doelstellingen-Elek.pdf>

²³ Inleiding en doelstellingen van de methodologie 5.2 4.

In elk geval, als BRUGEL op het ogenblik van de goedkeuring van het tariefvoorstel kennis gehad zou hebben van het bestaan van de kosten met betrekking tot het technisch comité, zouden de voorziene budgetten verminderd zijn tot het niveau vastgelegd in deze beslissing.

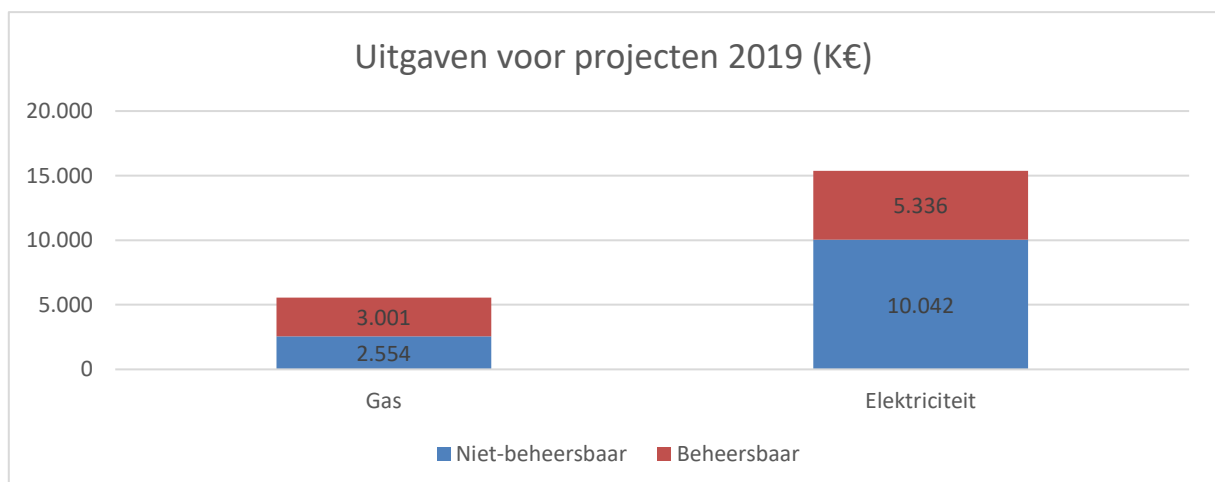
4.6.4 Uitgaven voor projecten 2019

4.6.4.1 Overzicht van de uitgaven voor projecten 2019

De investeringsprojecten in de betekenis van artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie worden hier niet in aanmerking genomen.

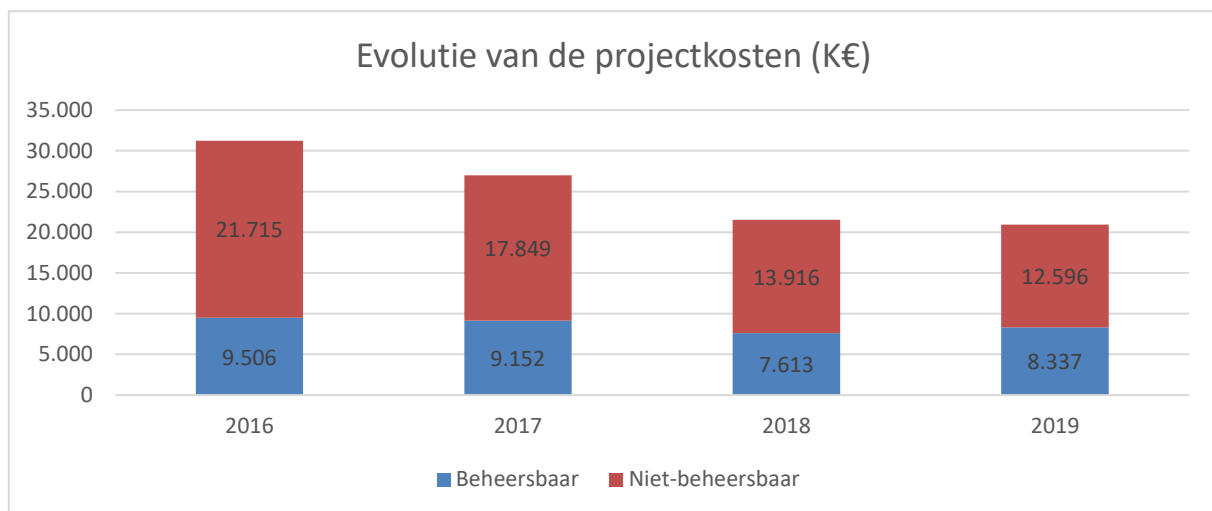
De volgende grafiek toont de uitgaven voor projecten van SIBELGA. Voor de splitsing (ex ante en ex post op identieke wijze) van de kosten tussen elektriciteit en gas worden verscheidene verdeelsleutels gebruikt:

- Volledige aanwending voor een van beide fluidums, indien mogelijk;
- 75 % (elektriciteit) – 25 % (gas) voor het project SMARTRIAS;
- 62 % (elektriciteit) – 38 % (gas) voor de 'beheersbare' projecten;

Figuur 10: Uitgaven voor projecten 2018, per fluidum en klasse

Men stelt vast dat, net als in voorgaande jaren, de uitgaven voor projecten voor elektriciteit veel hoger zijn dan voor gas. Dit wordt verklaard door het effect van de bovenvermelde verdeelsleutels dat, samen met de hoge uitgaven voor SMARTRIAS, ertoe leidt dat de meerderheid van de kosten aan elektriciteit wordt besteed.

Figuur 11: Evolutie van de uitgaven voor projecten 2016-2019, per klasse

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de totale projectuitgaven van SIBELGA relatief stabiel zijn en dalen van 21,5 miljoen euro in 2018 tot 21 miljoen euro in 2019 (-3 %). Het aandeel van beheersbare projecten neemt licht toe tot 40 % (35 % in 2018).

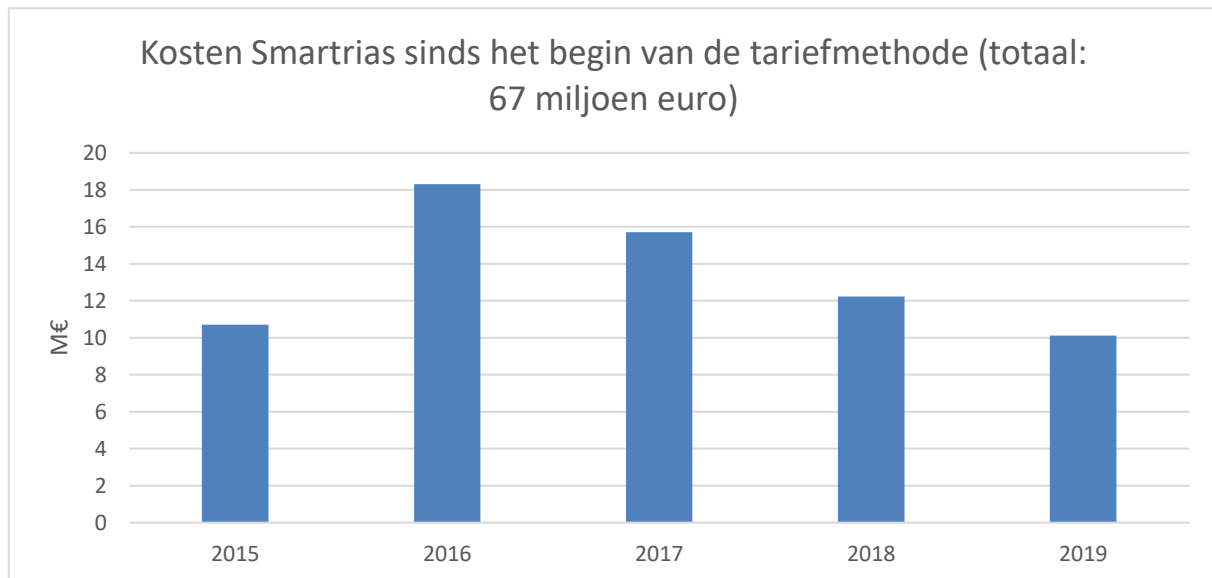
De kosten van het Smartrias-project, het belangrijkste niet-beheersbare project (meer dan 80 % van de uitgaven van niet-beheersbare projecten in 2019), zijn tussen 2018 en 2019 met 17 % gedaald, wat vooral te verklaren is door een daling van de kosten voor de aanpassing van de back-endsystemen van SIBELGA.

4.6.4.2 SMARTRIAS

Beslissingen 54bis en 55bis met betrekking tot de *ex post* controle 2016 hebben een systeem voor de controle van de kosten van het project SMARTRIAS ingevoerd. De specifieke methodologie die in deze beslissing wordt beschreven, begon vanaf 2018 gevolgen te hebben. Het is ook de bedoeling dat de toepassing van dit mechanisme tijdens deze *ex post* controle plaatsvindt. Ter herinnering: dit controlesysteem berust op een raming van de verwachte kosten voor SMARTRIAS die SIBELGA op 15 december 2017 aan BRUGEL heeft bezorgd, zoals voorgeschreven in beslissingen BRUGEL54bis en 55bis.

BRUGEL en SIBELGA raadpleegden de verzamelde gegevens en bespraken deze met elkaar. Het blijkt dat SIBELGA de kosten met betrekking tot SMARTRIAS voor de jaren 2018 en 2019 heeft overschat, wat na toepassing van de in de twee bovenstaande besluiten gedefinieerde criteria leidt tot een boete van € 29.545,90. Dit bedrag wordt afgetrokken van de niet-beheersbare kosten van Smartrias en wordt verdeeld over elektriciteit en gas aan de hand van de verdeelsleutel 75-25.

Figuur 12: Kosten Smartrias sinds het begin van de tariefmethode

4.6.4.3 "Shape your future"

Het project "Shape your future" groepeerde de kosten voortvloeiend uit de bepaling van de strategie van SIBELGA. De uitgaven hiervoor bedroegen € 747.388 in 2019. De strategische roadmap²⁴ die SIBELGA op 19 februari 2020 aan de raad van bestuur van BRUGEL voorlegde, werd in het kader van dit project opgesteld. De in deze roadmap voorgestelde ideeën en strategieën werden niet uitgevoerd in 2019, zodat alleen de bovengenoemde opstellingskosten in 2019 werden gefinancierd door de distributietarieven.

Volgens BRUGEL bleek dat deze Roadmap onderwerpen omvat die veel verder gaan dan de gereguleerde activiteiten van SIBELGA. De vraag rijst of deze kosten moeten worden verworpen gelet op de hierboven genoemde verwerpingscriteria.

Voor een aantal thema's is BRUGEL het niet eens met sommige richtlijnen die SIBELGA in haar strategische roadmap heeft vastgelegd met betrekking tot haar rol in de komende jaren. De distributietarieven zullen alleen de activiteiten dekken die binnen de gereguleerde perimeter van de

²⁴ <https://www.sibelga.be/uploads/assets/1443/nl/20200909110737000000-Nieuwe-strategische-krachtlijnen-2020-2024.pdf>

netbeheerder vallen. Sommige nieuwe strategische krachtlijnen zouden wel eens niet door de Brusselse gebruiker kunnen worden gefinancierd.

BRUGEL is zich ervan bewust dat de energiemarkt voortdurend evolueert en dat Sibelga een belangrijke rol speelt in de energietransitie, maar desalniettemin moeten de opdrachten van SIBELGA passen in de geldende reglementaire en reguleringskaders. Het monopolie van de intercommunale op het gebied van de energiedistributie mag niet worden gebruikt als springplank voor het verwerven of creëren van nieuwe markten die aan concurrentie onderhevig kunnen zijn.

BRUGEL begrijpt echter dat SIBELGA, net als elke andere onderneming, tijd en middelen moet besteden aan bepaalde beschouwingen over de evolutie van de netbeheerder. Het is ook denkbaar dat dit soort denkoefening wordt uitgevoerd zonder vaste uitgangspunten of determinisme en buiten een strikt kader.

BRUGEL heeft dan ook beslist om de kosten voor het opstellen van deze strategische roadmap niet te verwerpen. Bovendien was het onrealistisch om de vervelende en onzekere taak op zich te nemen om te proberen te bepalen welk deel van de door SIBELGA gemaakte kosten betrekking heeft op aspecten die buiten het strikte reguleringskader vallen.

Het is van primordiaal belang om er hier op te wijzen dat het feit dat BRUGEL aanvaardt dat de distributietarieven de kosten voor het opstellen van de strategische roadmap dekken, in geen geval enige goedkeuring van de inhoud van de roadmap met zich meebrengt. BRUGEL behoudt zich het recht voor om toekomstige door SIBELGA voorgelegde kosten te verwerpen indien de netbeheerder bepaalde in dit document beschreven pistes zou ten uitvoer brengen.

4.7 Algemene voorstelling van de gerapporteerde saldi

De tarieven van SIBELGA voor 2019 werden op 25 november 2016²⁵ goedgekeurd door BRUGEL²⁶.

4.7.1 Voorstelling van de beheersbare saldi 2019

Voor het boekjaar 2019 werd, in overeenstemming met de methodologie, slechts een gedeelte (€ 272.759.158) toegerekend aan de netbeheerder en werd het andere deel overgebracht naar het tariefreguleringsfonds.

Bedrag in €	Saldo van het boekjaar 2019
Verschil tussen de realiteit en het budget	-5.518.316,15
Gepresenteerde saldi	-5.518.316,15
Door BRUGEL aangebrachte correcties	-161.529,57²⁸
Goedgekeurde saldi	-5.679.845,72

Figuur 13: Beheersbare saldi 2019

4.7.1.1 Impact van de verwerping van beheersbare kosten voor de netbeheerder

Met deze verwerpingen weigert BRUGEL dat de opbrengsten van de netbeheerder (uit de Brusselse distributietarieven) voor de betaling van deze kosten worden gebruikt.

De verworpen kosten waarvan hier sprake is (gedetailleerd beschreven in punt 4.6 van deze beslissing) horen thuis in de categorie van de zogeheten "beheersbare" kosten, volgens de bepalingen van de toepasselijke tariefmethodologie²⁹.

Door ze te verwerpen, vergroot BRUGEL het verschil tussen de gebudgetteerde kosten en de gerealiseerde kosten (de som van de gerealiseerde kosten daalt). Dit heeft een impact op de *Incentive Regulation*, die bedoeld is om de netbeheerder ertoe aan te sporen zijn gerealiseerde kosten onder het budget te houden, wat de beheersbare kosten betreft.

Bijgevolg wordt, in toepassing van de in de geldende tariefmethodologie beschreven principes en onder bepaalde voorwaarden die hier geverifieerd zijn³⁰, 50 % van de verworpen kosten toegevoegd aan het aandeel van de netbeheerder in het verschil tussen de realiteit en het budget.

²⁵ Beslissing 20161125-41: <https://www.brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2016/nl/beslissing-41.pdf>

²⁶ Het tarief van de wegenisretributies werd op 25 oktober 2018 goedgekeurd (op hetzelfde ogenblik als de ODV- en de VenB-tarieven).

²⁷ Voor correcties

²⁸ Zie punt 4.6

²⁹ De DNB voert een rechtstreekse controle uit op deze kosten.

³⁰ Deze voor elektriciteit in 2019 geverifieerde voorwaarden zijn: enerzijds lagere gerealiseerde dan gebudgetteerde kosten en anderzijds het niet bereiken van het maximum van de *Incentive Regulation*.

De andere 50 % van het bedrag van de verworpen kosten wordt in het reguleringsfonds gestort.

4.7.2 Voorstelling van de niet-beheersbare saldi 2019

Bedrag in €	Saldo ³¹ van het boekjaar 2019
1. Verschil als gevolg van de indexering van het budget van de beheersbare kosten	987.360
2. Afschrijvingen	-164.156
3. Openbaredienstverplichtingen	953.612
4. Embedded costs	-3.953.512
5. Billijke marge	-8.245.122
6. Overgedragen saldi en gebruik van de saldi	-2.358.637
7. Toeslagen (incl. Ven.B)	397.983
8. Overige niet-beheersbare kosten	4.006.215
9. Verschil van de volumes (ontvangsten)	-419.482
Gepresenteerde saldi	-8.795.639
Door BRUGEL aangebrachte correcties	-22.159³²
Goedgekeurde saldi	-8.817.798

Figuur 14: Niet-beheersbare saldi 2019

De gerealiseerde inflatie tot 2019 bleek hoger te zijn dan verwacht, terwijl de gerealiseerde afschrijvingen in 2019 lager waren dan verwacht, wat saldi 1 en 2 verklaart. Het bedrag van € -2.358.637 voor het gebruik van de saldi vertegenwoordigt de dekking door de reguleringsfondsen van projectkosten met eerder toegewezen bedragen.

Het saldo op de billijke marge ontstaat door het verschil tussen de gebudgetteerde billijke marge en de gerealiseerde billijke marge, zoals uitgelegd in punt 4.5 en voorgesteld in figuur 6. Het bedrag van € 4.006.215 aan "overige niet-beheersbare kosten" is voornamelijk te verklaren door het SMARTRIAS-project.

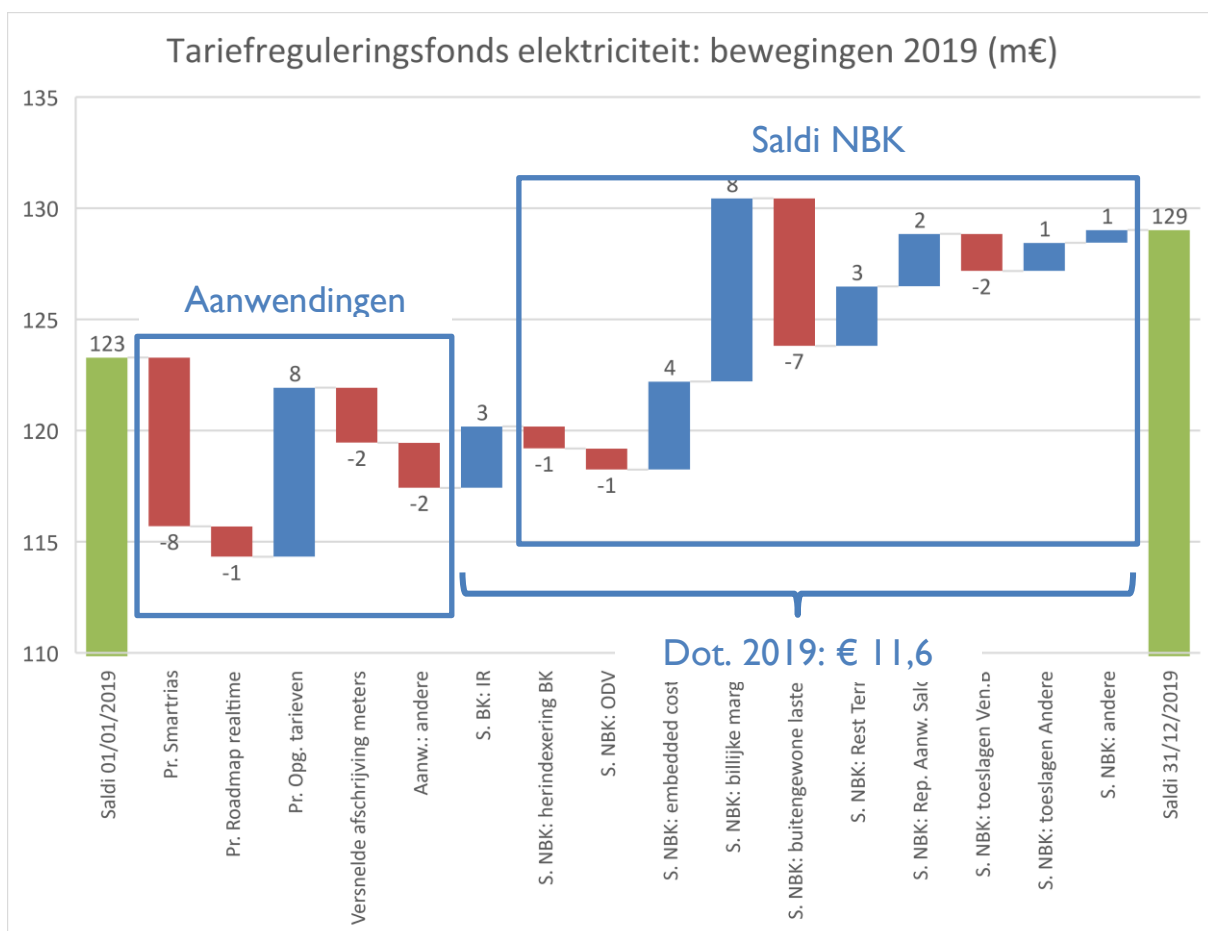
In 2019 werden eveneens ontvangsten geboekt die lichtjes hoger zijn dan de prognoses.

³¹Een negatief saldo stemt overeen met een tariefschuld van SIBELGA en moet aan de verbruikers worden terugbetaald. Een positief saldo stemt overeen met een tariefvordering van SIBELGA en moet door SIBELGA worden gerecupereerd.

³² 75 % van de hierboven uitgelegde Smartrias-boete.

5 Evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit

De volgende grafiek toont de evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit tussen 01/01/2019 en 31/12/ 2019.

Figuur 15: Evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit in 2019

De toepassingen komen voornamelijk overeen met een toewijzing voor het project SMARTRIAS, zoals al vermeld.

De dotatie 2019 (€ 11,6 miljoen) bestaat voornamelijk uit:

- Het aan het reguleringsfonds toegevoegde deel van het saldo op de beheersbare kosten (€ + 2,76 miljoen). Ter herinnering, in naleving van de in de methodologie voorziene regulatorische prikkel wordt de helft van de eerste 10 % van het budgetoverschot toegewezen aan de resultatenrekening en wordt de andere helft teruggestort in het reguleringsfonds.³³ Voor 2015 werd het saldo op de beheersbare kosten volledig toegevoegd aan het resultaat van SIBELGA..
- De saldi op de niet-beheersbare kosten worden volledig in het reguleringsfonds gestort.

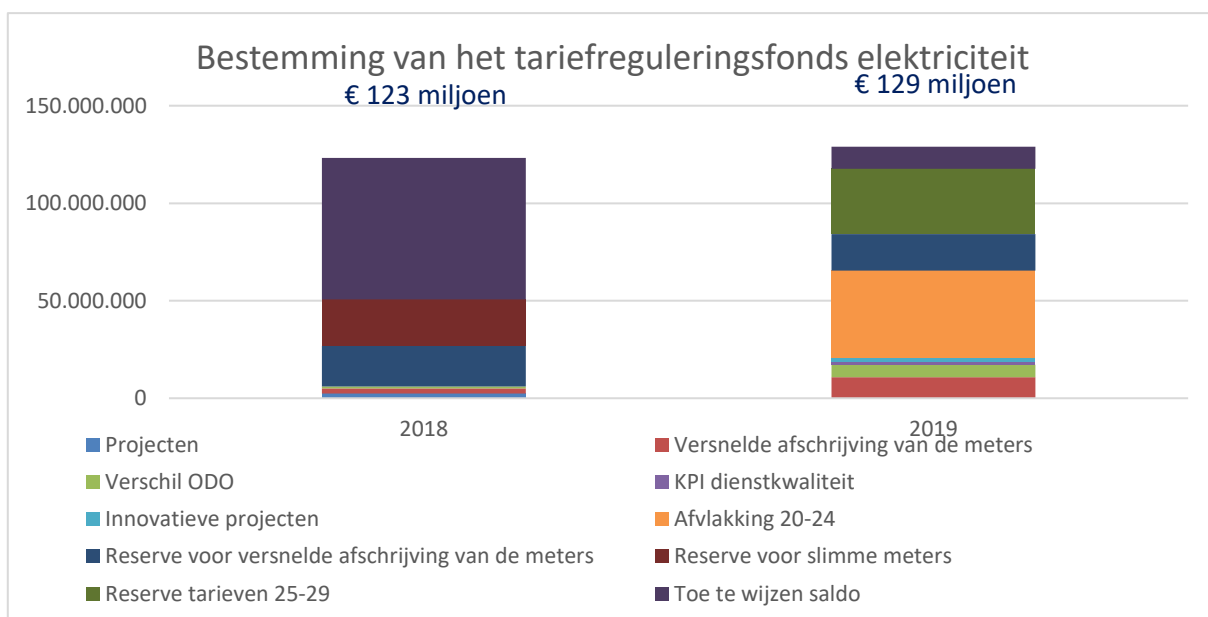
³³ Merk op dat deze 'tunnel' vroeger 5 % bedroeg. De tunnel van 10 % werd ingevoerd door beslissing 2016/110-39 en betreft de jaren vanaf 2017.

- Het verschil op de billijke marge (€ +8,25 miljoen). Aangezien de gerealiseerde billijke marge lager was dan het tariefbudget, wordt het verschil in het reguleringsfonds gestort.
- Het verschil op de kosten met betrekking tot de *Rest Term* (€ +2,67 miljoen).
- Het verschil op de *embedded costs* (€ +3,95 miljoen). De gerealiseerde financiële kosten zijn lager dan begroot en het verschil wordt in het reguleringsfonds gestort. De financiële situatie van SIBELGA laat inderdaad een financiering toe tegen zeer gunstige voorwaarden.
- Het verschil op de buitengewone lasten wordt verklaard door de SMARTRIAS-kosten, die moeten worden gedekt terwijl er hiervoor geen middelen meer worden toegewezen.

6 Bestemming van het tarieffonds

De tariefmethodologie voorziet in de oprichting van een tarieffonds bij de netbeheerder dat wordt gevoed door de verschillende tariefsaldi. Met dit tarieffonds kunnen bepaalde uitgaven worden gedekt die waren gebudgetteerd voor de regulatoire periode 2015-2019 maar kunnen er ook bedragen worden gereserveerd om uitgaven na deze periode te dekken.

De volgende grafiek toont de evolutie van de bestemming tussen 2018 en 2019.

Figuur 16: Evolutie van de bestemming van het tariefreguleringsfonds elektriciteit

Na de aanvaarding van het tariefvoorstel voor 2020-2024 werden veel wijzigingen aangebracht in de bestemming van het tariefreguleringsfonds. Met ingang van 31/12/2019 dient het volgende te worden opgemerkt:

- De vernieuwing van de toewijzing voor de financiering van de versnelde afschrijving van de meters (10,7 miljoen euro);
- De verlenging van de toewijzing voor de financiering van het verschil ODO (€ 6,5 miljoen);
- Een nieuwe toewijzing voor de financiering van de incentive regulation voor KPI (1,7 miljoen euro);
- Een nieuwe toewijzing voor de financiering van innovatieve projecten (1,5 miljoen euro);
- Een nieuwe toewijzing voor de financiering van de afvlakking van de tarieven in de periode 2020-2024 (45 miljoen euro);
- De aanleg van een reserve voor de afvlakking van de tarieven 2025-2029 (33 miljoen euro);
- De schrapping van de reserve voor slimme meters (na de invoering van de IT-roadmap) (-24 miljoen euro).

Nadere details over de toewijzingen van het tariefreguleringsfonds elektriciteit zijn beschikbaar in de beslissingen met betrekking tot het tariefvoorstel voor 2020-2024³⁴.

---

³⁴ <https://www.brugel.brussels/publication/document/decisions/2019/fr/DECISION-122bis-approbation-nouveaux-tarifs-ELEC.pdf>

7 Beslissingen

Gelet op de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op de ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de gas- en de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gas- en de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegnisretributies inzake gas en elektriciteit;

Gelet op de tariefmethodologie die van toepassing is op de beheerder van het distributienet elektriciteit die actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op het jaarverslag van SIBELGA betreffende het bedrijfsresultaat 2019 bezorgd aan BRUGEL op 13 maart 2020;

Gelet op de analyse van de regulatoire saldi, zoals gerapporteerd door SIBELGA, uitgevoerd door BRUGEL;

Gelet op de e-mail van 16 april 2020 van BRUGEL betreffende de vraag om aanvullende informatie;

Gelet op het antwoord van SIBELGA op de vraag om aanvullende informatie van BRUGEL, bezorgd op 25 mei 2020;

Gelet op de technische vergadering die op de zetel van SIBELGA is gehouden om alle op 18 juni 2020 overgemaakte elementen en de andere in het kader van deze procedure overgemaakte informatie, vermeld in punt 1.2 van deze beslissing, te bespreken;

Gelet op het horen van de directie van SIBELGA op 28 oktober 2020;

Heeft de raad van bestuur van BRUGEL beslist:

- a) de regulatoire saldi zoals gepresenteerd in de initiële verslagen van SIBELGA te verwerpen;
- b) de gecorrigeerde regulatoire saldi gepresenteerd in punten 4.7.1 et 4.7.2 van dit document te aanvaarden, op voorwaarde dat SIBELGA de aangebrachte correcties in het boekjaar 2020 boekt;

BRUGEL zal bij haar ex post controle van de jaarrekening van SIBELGA 2020 toezien op de naleving van deze beslissing door SIBELGA.

8 Algemeen voorbehoud

BRUGEL heeft deze beslissing goedgekeurd en heeft zich uitgesproken over de regulatoire saldi 2019 (elektriciteit) van de netbeheerder SIBELGA op basis van alle elementen waarover het beschikte.

Als bij latere controles zou blijken dat de informatie foutief is en eventueel moet worden aangepast, kan BRUGEL haar beslissing herzien.

BRUGEL behoudt zich het recht voor nog verantwoordingselementen te onderzoeken en te vragen met betrekking tot het redelijke karakter van bepaalde elementen van het totaal inkomen in de loop van de volgende jaren.

Aan SIBELGA wordt gevraagd eventuele opmerkingen, materiële en/of rekenfouten die deze beslissing zou kunnen bevatten binnen 10 dagen volgend op haar betekening mee te delen.

9 Beroep

Tegen deze beslissing kan, krachtens artikel 10^{quinquies} van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, binnen dertig dagen na de betekening ervan, beroep worden ingesteld bij het hof van beroep te Brussel, rechtsprekend zoals in kort geding.

* *

*

10 Bijlagen

10.1 Artikel 36 Statuten van Sibelga

"1.- Binnen de Intercommunale wordt een technisch comité opgericht. Dit comité bestaat uit één afgevaardigde per geassocieerde gemeente en uit drie tot zes leden van het kaderpersoneel van één van de operationele dochterondernemingen die de Intercommunale controleert.

De afgevaardigden van de gemeenten moeten leidinggevende technische agenten zijn in de gemeentediensten.

2.- Het technisch comité heeft een opdracht van informatie en overleg inzake openbare verlichting, organisatie van de werven van de Intercommunale, kwaliteit van de dienstverlening van de Intercommunale op technisch en op milieuvlak en rationeel energiegebruik en levering van energiediensten in de gemeenten.

3.- De afgevaardigden van de gemeenten kiezen een voorzitter in hun midden. Eén van de leden van het kaderpersoneel beoogd in punt 1.- wordt door het Bestuurscomité als ondervoorzitter aangesteld.

4.- Het technisch comité vergadert na convocatie door de voorzitter of de ondervoorzitter of op aanvraag van de raad van bestuur van de Intercommunale.

5.- De raad van bestuur bepaalt de vergoeding en de presentiegelden die worden toegekend aan de afgevaardigden van de gemeenten.

6.- De voorzitter maakt een jaarverslag op over de activiteit van het technisch comité en legt het hem ter goedkeuring voor.

Het aldus goedgekeurde verslag wordt geadresseerd aan het bestuurscomité van de Intercommunale.

7.- Het secretariaat van het technisch comité wordt waargenomen door een personeelslid van één van de operationele dochterondernemingen die de Intercommunale controleert."

10.2 Grafieken

